

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний аграрно-економічний університет
Факультет рибного господарства та природокористування
Кафедра екології та сталого розвитку імені професора Ю.В. Пилипенка

V Міжнародна науково-практична конференція

**«ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА
ТА РАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»**
до дня пам'яті доктора сільськогосподарських наук, професора
Пилипенка Юрія Володимировича

V International Scientific and Practical Conference

**«ECOLOGICAL PROBLEMS OF THE ENVIRONMENT
AND RATIONAL NATURE MANAGEMENT IN THE CONTEXT
OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT»**
dedicated to memory of doctor of agricultural sciences, professor
Pylipenko Yurii

27-28 жовтня 2022 р.

ОЛДІПІУС+
2022

УДК 502/504:63:37
Е 45

Відповідальні за випуск: Дюдяєва О.А., Євтушенко О.Т.

Друкується за рішенням Оргкомітету Конференції від 26.10.2022.

*Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність
за достовірність та об'єктивність наданої інформації.*

П'ята Міжнародна науково-практична конференція
Е 45 «Екологічні проблеми навколишнього середовища та раціональ-
ного природокористування в контексті сталого розвитку»: збір-
ник матеріалів (27-28 жовтня 2022, м. Херсон, Україна). Херсон:
«Олді+», 2022. 400 с.

ISBN 978-966-289-669-5

Збірник містить матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Екологічні проблеми навколишнього середовища та раціонального природокористування в контексті сталого розвитку» за такими основними напрямками: теоретичні та прикладні екологічні дослідження; моделювання та прогнозування стану навколишнього середовища; актуальні питання сучасної іхтіології та аквакультури; стійкий розвиток лісового господарства; екологічні та соціально-економічні аспекти сталого розвитку; сучасні проблеми використання, відтворення та охорони природних ресурсів в контексті сталого розвитку; зміни клімату та їх наслідки для природних екосистем; екологічні та інноваційні технології у сільському господарстві; сучасні підходи до методики викладання дисциплін природничого напрямку.

Конференцію проведено за підтримки Державною екологічною академією післядипломної освіти та управління Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Бюджетною установою «Методично-технологічний центр з аквакультури» Державного агентства рибного господарства України, Інститутом агроєкології та природокористування Національної Академії аграрних наук України, Мережею центрів аквакультури Центральної та Східної Європи (NACEE), закордонними навчальними та науково-дослідними установами Pomeranian University in Słupsk (Poland), Viešoji įstaiga «Grunto valymo technologijos» (Lietuva), громадськими організаціями.

УДК 502/504:63:37

ISBN 978-966-289-669-5

© ХДАЕУ, 2022
© Олді+, 2022

Т. Поліцар, О. Маліновський, В. Бондаренко Чесько-українська науково-дослідна співпраця між південночеським університетом (м. Водняни, Чехія) та Херсонським Державним аграрним університетом	10
---	----

ЕКОЛОГІЯ ТА СТАЛІЙ РОЗВИТОК

Аверчев О.В., Нікітенко М.П. Вплив мікро- та макроелементів на екологічну пластичність проса звичайного в умовах півдня України.	19
Алмашова В.С. Оцінка впливу вирощування гороху на якісний стан родючості грунту території дослідження в контексті кліматичних змін	23
Алмашова В.С., Руденко І.Г. Аналіз впливу виробничої діяльності МКП «Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства міста Херсон» на стан довкілля	26
Аркушина Г.Ф., Затуливітер Т.О. Екологічна структура флори екстремальних екоотопів м. Кропивницького.	29
Атарщикова А.М., Сенчук Т.Ю. Вплив бойових дій на території України на бджільництво та можливості апііндикації в сучасних умовах	32
Березний М.І., Жукова О.Г., Прокопенко В.Д. Вплив змін клімату на водні ресурси.	34
Божко Л.Ю., Барсукова О.А., Гончар К.В. Моделювання продуктивного процесу солодкого перцю і якості його плодів.	36
Бойко П.М., Холодняк П.А. Характеристика фітокомпоненти національного природного парку «Білобережжя Святослава».	40
Бойко Т.О., Скиба К.К., Стасюк А.М. Пропозиції до розширення асортименту рослин в садах чотирьох сезонів в умовах міста Херсон.	42
Бондар Л.П. Екологічні аспекти формування зелених насаджень м. Одеси.	46

Борис Я.Я., Телегуз О.Г., Кость Ю.П. Грунтово-екологічні особливості ґрунтів митрополичих садів міста Львова.	49
Борщенко В., Лавринюк О., Бернацький А., Остапчук М., Сірук А. Прогнозування споживання та перетравності корму коровами при їх випасі на пасовищах.	51
Бреус Д.С., Гавчик Г.М. Аналіз забруднення довкілля в Україні.	55
Бреус Д.С., Олексюк А.М. Оцінка впливу тваринництва на ґрунт.	59
Васько Н.І., Солонечний П.М., Кучеренко Є.Ю. Стійкі до хвороб сорти ячменю як елементи екологічної технології.	62
Вітвіцький Я.Й., Гаськевич В.Г. Горизонтальна неоднорідність потужності чорноземів опідзолених придністерської височини.	65
Вовк В.Ю. Енергетичний потенціал виробництва біогазу в Україні в умовах війни.	68
Гаврилук Л.В., Безноско І.В., Кічігіна О.О. Якісні показники насіння сої сорту сузір'я за органічного вирощування.	71
Герасимчук Л.О., Літвін А.В., Панкратова В.О. Оцінка впливу на довкілля діяльності підприємств лісового господарства.	74
Дементьєва О.І., Котляр К.О. Використання декоративних кущів для озеленення об'єктів різного цільового призначення.	76
Дідовець Ю.Ю., Колосков В.Ю., Колоскова Г.М. Модель системи управління безпекою рекультивації земель місць знешкодження та знищення боєприпасів.	79
Dobrovolskyi P.A. Biological reclamation of anthropogenically transformed lands with the help hyssopus officinalis.	82
Домарацький Є. Екологізація рослинницької галузі України.	85

Дребот О.І., Височанська М.Я., Щавінська А.Л.	
Забезпечення еколого-економічної збалансованості розвитку бджільництва.	88
Дюдяєва О.А., Мантянова К.Е.	
Розвиток екологічного туризму на півдні України в контексті сталого розвитку регіону.	92
Євтушенко О.Т., Алеханова Н.А.	
Екологічне обґрунтування впливу рістрегулюючих препаратів на ріст і розвиток рослин.	96
Жежкун І.М.	
Ресурси деревини у військовий час для підтримання енергонезалежності України.	98
Загороднюк Н.В.	
Мохоподібні ландшафтні заказники «Олександрівський» як складова біофлори національного природного парку «Нижньодніпровський».	102
Зеленянська Н.М., Мандич О.М.	
Вплив суспензії живої хлорели на показники водного режиму тканин листків щеп і саджанців винограду.	105
Зубов А.О., Зубов О.Р., Зубова Л.Г.	
Оцінка можливості використання альтернативних приладів при актинометричних вимірюваннях.	108
Зубова Л.Г., Зубов О.Р., Зубов А.О.	
Гумідні дубові ліси на териконах.	111
Ісаєва В.В.	
Вплив зрошення водою Кам'янської іригаційної системи на стан ґрунту.	115
Калин Б.М., Кропивка С.Й.	
Якість природних вод як складова сталого розвитку гірських територій Львівщини.	119
Ключка С.І., Чемерис І.А., Сич В.С.	
Впровадження біотехнічних заходів в мисливських господарствах Черкащини.	122
Ковальчук І.І., Федорук Р.С.	
Мінеральні елементи тканин організму і продукції бджіл за умов органічного та традиційного виробництва в зонах Полісся і Поділля.	125

Козка А.В.	
Успішна екологічна політика Швейцарії як приклад для України та фактори співпраці.	129
Кононюк О.	
Динаміка кліматичних показників та її вплив на гідрографічну мережу річки Яр-під-Зайчиком.	134
Косенко Н.П.	
Продуктивність рослин аспарагусу за використання елементів біологізації технології вирощування в умовах краплинного зрошення на Півдні України.	137
Лашин Є.С., Шевченко О.І.	
Аналіз впливу техногенних відходів на екологію та перспективи їх застосування.	140
Левченко В.Б., Ганжалюк Т.С., Ткаченко М.В.	
Вивчення ефективного вирощування ялини звичайної (Piceaabies (L.) В умовах тепличного комплексу державного підприємства «Зарічанське лісове господарство».	145
Ліщук А.М., Парфенюк А.І.	
Управління екологічними ризиками порушення оптимального співвідношення земельних угідь.	148
Любинський О.І., Тимчук С.С.	
Основні аспекти екологізації аграрного виробництва за сталого розвитку.	150
Мазур С., Левішко А.	
Погодні умови як елемент продовольчої безпеки світу.	154
Мамчур Т.В.	
Стан зелених насаджень в озелененні студмістечка університету та вплив на них змін клімату.	156
Небесний В.Б., Гродзинська Г.А.	
Біоіндикація забруднення паркових екосистем м. Києва.	160
Нестеренко Л.О.	
Лісове господарство Чернігівської області в першій чверті XXI ст.	163
А. Novak	
Forest type climate assessment of Ukrainian western forest-steppe.	167
Петльований М.В., Сай К.С.	
Закладання виробленого простору як ефективний спосіб збереження довкілля при видобутку залізних руд.	170

Пилипчук Т.В., Бунас А.А., Ткач Є.Д. Екологічні аспекти поширення борщівника сосновського (<i>Heracleum sosnovskyi</i> Manden)	173
Пічура В.І., Потравка Л.О., Білошкуренко О.С. Аналіз змін клімату в зоні степу України.	176
Пічура І.О., Anna Jarosiewicz Органічне виробництво як основа розбудови сільського туризму Причорномор'я України.	180
Покшевницька Т.В. Оцінка впливу на довкілля планованої діяльності з реконструкції водозабору.	183
Прищепка А.М., Дубінецька Г.Ю. Підходи до організації системи екологічного моніторингу природних заповідників.	186
Пясецька С.І. Характеристика найбільш значних випадків та періодів масового відкладення ожеледі на території України протягом 1991-2000, 2001-2010 ТА 2011-2020 рр.	188
Роман Л.Ю. Екологічні аспекти неорганізованого екотуризму Карпатського регіону.	192
Романчук Л.Д., Кравчук Т.В., Можарівська І.А. Вплив норм мінеральних добрив на продуктивність зеленої маси амаранту.	194
Рутта О.В., Колеснік О.О., Білошкуренко О.С., Пjsevicius К. Біотестування стану нафтозабруднених ґрунтів.	196
Самогулова О.А. Дослідження стану повітря в місті Черкаси та вплив автомобільного транспорту на забрудненість атмосфери.	201
Скок С.В., Роза О.О. Гідрохімічний стан підземних вод у межах урбанізованої території міста Херсон.	203
Скрипчук М.П. Екологічна стандартизація інструмент інноваційної економіки.	206
Смочко Н.М. Екологія російсько-української війни: наслідки та нові виклики.	210

Стаднік В.Ю., Тихомирова Т.С., Грекова А.В. Порівняльна характеристика ступеня озеленення міського середовища у країнах ЄС та в Україні.	211
Стратічук Н.В., Костецька О.А. Вплив кліматичних змін на природно-ресурсний потенціал території.	215
Стратічук О.В., Стратічук Н.В. Еколого-економічні аспекти проблеми промислового забруднення в Україні під час воєнних дій.	218
Телута С.В. About improvement of the massexchange and drainage calculation methods in saturated-unsaturated media.	221
Ткач Є.Д., Охріменко С.Г., Стародуб В.І. Оцінка порушеності напівприродних фітоценозів агроландшафтів Київської області за спектром життєвих форм.	225
Трагов Є.А., Кулікова Д.В. До питання очищення стічних вод підприємств целюлозно-паперової промисловості.	227
Туровнік Ю.А., Мінералова В.О., Горган Т.М., Карачинська Н.В. Спектр мікроміцетів у ризосферному ґрунті рослин соняшника.	231
Уманець І.С., Лошкова Ю.М. Біологічні особливості та перспективи культивування каліфорнійського черв'яка в Україні.	234
Цуркан І.М., Юріна Ю.М. Перспективи розвитку екологічного туризму на Херсонщині.	236
Чемерис І.А., Ключка С.І., Забродоцький О.С. Еколого-біологічні властивості і поширення дуба звичайного в умовах дп «Корсунь-Шевченківський лісгосп».	239
Чорний С.Г., Ісаєва В.О. Засолення ґрунтів Південно-Бузької та Кам'янської зрошувальних систем.	243
Шейгас І.М., Семенюк С.К. Щодо проблематики функціонування лісомисливського господарства окупованої частини Херсонської області (лютий-жовтень 2022 р.).	247

Шпиг В.М., Гуда К.В.

Вплив роздільної здатності мезомасштабної атмосферної моделі на точність прогнозу приземної температури повітря та опадів. .249

Шпиг В.М., Щеглов О.А., Ціла А.Ю., Сологуб Т.А.

Багаторічний хід загальної хмарності у великих містах України. .253

Шпиг В.М., Щеглов О.А., Ціла А.Ю., Сологуб Т.А.

Загальна хмарність та її зміни у великих містах України впродовж 1981-2020 років. .257

ВОДНІ БІОРЕСУРСИ ТА АКВАКУЛЬТУРА**Безик К.І.**

Аквакультурна діяльність Одеської області. .260

Бойко П.М., Воробйов І.П.

Оцінка сучасних екологічних проблем акваторії Азовського моря. .263

Paolo Bronzi

A preliminary update of global sturgeon and caviar productions to 2021. .265

Бургаз М.І.

Вирощування кефалевих риб в моно- і полікультурі у садках в умовах солонуватоводних лиманів Півдня України. .269

Гончарова О.В., Назаров Д.С.

Практичний досвід інтегрування комбінованих елементів аквакультури при культивуванні гідробіонтів. .274

Горин О.І., Сорока О.В., Познанський Д.В., Боднар О.І.

Дослідження проявів окисного стресу у *Danio rerio* за впливу ібупрофену у низькій концентрації. .277

Гудим А. В., Лошкова Ю.М.

Особливості біології, значення та перспективи культивування хлорели. .279

Дюдяєва О.А., Кухар І.І.

Екологічні аспекти харчової безпеки продукції аквакультури. .282

Дячков М.В., Дем'яненко К.В., Іванченко Д.Г.

Перспективи використання медузи *Rhizostoma pulmo* у якості джерела біологічно активних речовин. .286

Єсінова Н.Б., Уджмаджурідзе В.Г.

Перспективи застосування рециркуляційних систем в аквакультурі. .288

Коваленко Б.Ю., Плічко В.Ф., Кисельова О.М., Рудаков Д.А.

Наслідки інвазії баклана великого (*Phalacrocorax carbo*) за межі природного ареалу. .291

V. Kostousov

On the expansion of crucian carp in the reservoirs of Belarus at the present stage of their evolution. .294

Купінець Л.Є., Шершун О.М.

Екологічний моніторинг водних ресурсів як основа для соціально-відповідального бізнесу у сфері аквакультури та рибальства. .297

Лічна А.І.

Корми та годівля риб в аквакультурі. .300

Malinovskyi Oleksandr, Slavik Ondřej,**Horký Pavel, Polícar Tomáš**

The partner selection and spawning behavior in pikeperch (*Sander lucioperca*) during seasonal nest spawning. .302

Матвієнко Т.І.

Встановлення збитків та накладення штрафів за незаконний вилов рибних та інших біологічних запасів Південного регіону України. .306

Новіцький Р.О.

Методика збору і обробки інформації – необхідний інструмент для визначення кількісних та якісних характеристик любительського рибальства. .309

Оліфіренко В.В., Ложкіна О.І., Оліфіренко А.А.

Система «паразит-риба» в умовах забруднення середовища існування. .311

Парамонов В.В.

Придонна температура та її вплив на вилоти антарктичного іклача в морях Антарктики. .316

Рутта О.В., Колеснік О.Ю., Білошкурченко О.С.

Біоіндикація еколого-токсикологічного стану водних ресурсів. .319

Сербов М.Г., Шекк П.В.

Регіональна модель управління прісноводними ресурсами в умовах сталого розвитку: методологічна основа та економічна сутність. .323

- Сидорак Р.В.**
Відтворення та вирощування раків у водоймах Одеської області. 326
- Слуквін О.М., Дромашко С.Є., Шейко Я.І., Кулешевіч Я.П.**
Початок робіт з вивчення популяції срібного
(*Carassius gibelio* (Bloch, 1782) і золотого (*Carassius carassius*
(Linnaeus, 1758) карасів у водоймах Білорусі за молекулярно-
генетичними та за морфо-біологічними критеріями. 329
- Soborova O.M., Kudelina O.Y.**
Status and dynamics of world fish resources. 333
- Soborova O.M., Kudelina O.Y., Shelinhovskiy D.V.**
Ecological state of populations of invasive fish species
in the lower Dnistr. 335
- Ткаченко Ф.П., Близнюк В.А.**
Індикаторна роль макрофітобентосу в екосистемі малої річки
Майстриха – лівої притоки Дністра. 337
- Тютюнник Г.О.**
Актуальні питання земельних відносин
для підприємств сектора аквавиробництва. 340
- Устименко В.В.**
Розмірно-вагові показники стада тюльки (*Chupionella cultriventris*)
Дніпровсько-Бузької гирлової області. 343
- Чернишов І.В.**
Використання відходів аквакультури в технології
вирощування гливи. 346
- Шевченко Ю.С.**
Біолого-екологічна характеристика судака звичайного
(*Sander lucioperca*) Запорізького водосховища. 349
- Штепка В.В.**
Фізико-хімічна оцінка природної води водойм міської зони
м. Полтави. 351
- Шугуров О.О., Сахновська Є.Є.**
Тиск повітря над поверхнею води та профілі міграції
акваріумних риб. 354

ЕКОМЕНЕДЖМЕНТ. ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА

- Карпенко Р.В.**
Екологічні аспекти концепції сталого розвитку. 358

- Кравчуновська А.О.**
Впровадження і вигода циркулярної економіки. 360
- Мадані М.М.**
Індикаторний підхід для визначення особливостей
урбанізаційного процесу. 363
- Мірошниченко В.В.**
Культурні ландшафти як інструмент досягнення цілей
сталого розвитку. 366
- Нагорнюк О.М., Палапа Н.В.**
Ресурси екологічної політики в Україні. 370
- Пустова С., Боголюбов В.**
Соціо-екологічні аспекти переходу до сталого розвитку
об'єднаної територіальної громади. 373
- Сагайдак Д.А.**
Наукове обґрунтування систем екологічного моніторингу
регіонального рівня. 377
- Чоботько Г.М., Райчук Л.А.**
Вплив непрямих екологічних а соціально-економічних чинників
при формуванні патологічних станів населення. 380
- Герасимчук Л.О., Валерко Р.А.**
Оцінка рівня задоволеності здобувачів вищої освіти методами
навчання і викладання на ОПП «Екологія» у Поліському
національному університеті. 383
- Тарануха А.І.**
Особливості викладання дисципліни «Основи екології та безпека
товарів народного споживання» для студентів коледжу
харчування та торгівлі. 386